
Raadsvoorstel

Zaaknummer: Z/25/105725/471947
Datum collegebesluit: dinsdag 18 november 2025
Datum commissievergadering: donderdag 4 december 2025
Datum raadsvergadering: donderdag 11 december 2025

Soort Voorstel: Raadsvoorstel
Onderwerp: Nota Samenwerken
Portefeuillehouder: Wethouder De Bruijn
Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Kernboodschap: Het college stelt aan de raad voor om de Nota Samenwerken vast te stellen. Hierin staan de beleidskaders voor het aangaan, continueren of stoppen met een samenwerking. Ook staan hier de sturingsinstrumenten in die de gemeente kan inzetten om kaders te stellen, of toezicht en controle op een samenwerking uit te kunnen voeren. Daarnaast biedt de nota een actueel overzicht van de huidige samenwerkingen van de gemeente.

Bijlagen: 1. Nota samenwerken

Beslispunten: De Nota Samenwerken vast te stellen.

Relatie met: Niet van toepassing

Inleiding en samenvatting

De wereld om ons heen verandert en wordt stap voor stap complexer. Maatschappelijke uitdagingen, zoals de energietransitie, digitalisering en de toenemende druk op voorzieningen, vragen om oplossingen die eveneens complex zijn en die vaak over de gemeentegrenzen reiken, of alleen in samenwerking met partners in het dorp kunnen worden bereikt. Samenwerken kan in die gevallen het beste middel zijn om naar de gemeentelijke doelen toe te werken.

Deze nota samenwerken volgt op de nota samenwerkingsverbanden uit 2015. Deze is opgesteld naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar verbonden partijen en de adviezen die de rekenkamer aan de gemeente heeft gedaan. Deze nieuwe nota borduurt voort op dit voorgaande beleid en onderzoek.

In de nota wordt ingegaan op alle samenwerkingen waar de gemeente in enige vorm mede-eigenaar is van de samenwerking. Er zijn ook samenwerkingen waar we een inkoop- of subsidierelatie mee hebben zoals Voorschoten voor Elkaar/Participe of Kwadraad. Omdat de gemeente geen (mede)eigenaar is van deze stichtingen vallen die buiten de scope van dit beleid.

De drie inhoudelijke wijzigingen.

De nieuwe nota is meer gericht op flexibiliteit en aanpassingsvermogen in een veranderende omgeving. Daarom zijn in deze nota niet uitputtend sturingsmogelijkheden opgenomen. De oude nota richtte zich voor het governancebeleid enkel op verbonden partijen, terwijl tegenwoordig de meeste samenwerkingen niet in deze categorie vallen.

Bij het aangaan van een nieuwe samenwerking zal er altijd een passende governance structuur voor worden ontwikkeld, die past bij de doelstellingen van de samenwerking en de juridische vereisten. Dit is ook altijd onderdeel van de besluitvorming bij het aangaan van een samenwerking.

Het beleid is zelfstandig leesbaar gemaakt. Waar eerst de beleidsnota en twee rapporten moesten worden geraadpleegd bij het aangaan van een samenwerking, zijn de beleidskaders nu integraal opgenomen in deze nota. Het gaat hierbij om deregulering en het tegengaan van een bureaucratisch proces. Het gaat nadrukkelijk niet om het beperken van de inhoudelijke of politieke afweging of een samenwerking het beste middel is om het publieke doel te bereiken.

De andere belangrijke wijziging is het opnemen van kaders voor verlenging of beëindiging van een samenwerking. Door de hoeveelheid samenwerkingen komt het vaker voor dat de vraag voorligt over het verlengen van samenwerkingen met een bepaalde looptijd. De kaders voor

beëindiging van een samenwerking zijn in principe in de stichtingsstukken van een samenwerking opgenomen. Om te zorgen dat er een vangnet is om vanuit het gemeentelijk perspectief een beëindiging te benaderen zijn de belangrijkste stappen in de nota opgenomen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de Nota Samenwerken beschikt Voorschoten weer over actuele beleidskaders die zijn aangepast op de geldende wet- en regelgeving.

Argumenten

1.1 Het beleid sluit aan op de geldende wet- en regelgeving

In 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen ingegaan. Naar aanleiding hiervan zijn de gemeenschappelijke regelingen geactualiseerd. De wetswijzigingen met betrekking tot gemeenten hebben als voornaamste doelstelling de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden te versterken. Met de verwerking van de wetswijzigingen in de nota, beschikt de raad over een nota samenwerken met een geactualiseerd wettelijk kader.

1.2 Het beleid is in de afgelopen 10 jaar niet herijkt

De rekenkamer stelde voor om het beleid periodiek te evalueren. Bij het opstellen van deze nota samenwerken is beoordeeld in hoeverre het beleid nog actueel was. De inhoud uit het in 2015 vastgestelde beleid is overgenomen, en slechts op enkele punten aangevuld.

1.3 De sturings- en verantwoordingslijnen zijn niet in het nieuwe beleid opgenomen

Voorafgaand aan het aangaan van een samenwerking is het een vereiste dat de governance van een samenwerking wordt uitgewerkt. In het oude beleid was slechts voor een deel van de inrichtingsvormen aangegeven hoe de governance zou moeten worden geregeld. Door in het nieuwe beleid de bovengenoemde randvoorwaarde op te nemen biedt dit beleid de ruimte om per samenwerking maatwerk te bieden.

1.4 Het beleid biedt kaders voor verlenging en beëindiging van samenwerkingen

In de nieuwe nota zijn richtlijnen opgenomen om samenwerkingen te evalueren, zo nodig in gesprek te treden met de andere samenwerkingspartners over wijzigingen, en de benodigde stappen wanneer het beëindigen van een samenwerking de beste keuze is voor Voorschoten.

Kanttekeningen

1.2 Het beleid biedt alleen kaders, niet de inhoudelijke structuur van samenwerkingen

Met dit beleid kunnen de huidige en nieuwe samenwerkingen beoordeeld worden, dat is niet inbegrepen in dit beleid, maar een gevolg hiervan.

Inwonersparticipatie en communicatie

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridisch kader

Gemeentewet, artikelen 108, 160

Wet gemeenschappelijke regelingen

Risico's

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Watingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerding,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/25/105725/471947

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op de Gemeentewet, artikel 108, artikel 160 en de Wet gemeenschappelijke regelingen,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 18 november 2025,

besluit:

De Nota Samenwerken vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag 11 december 2025

de griffier,

de voorzitter,

dhr. drs. E. Krijgsman

mw. drs. N. Stemerding